

W h
920

Wh
920

Q. D. B. V.

SEXAGINTA ANAGRAMMATA ENCOMIASTICO - VOTIVA

cum totidem varii metri Epigrammatibus

SEXAGESIMO ÆTATIS ANNO ET NATALI LXI.

CELISSIMI ET ILLUSTRISSIMI COMITIS AC DOMINI,

D O M I N I

ALBERTI ANTONII,

S. R. Imperii Quatuor-Viri,

Comitis Schwarzburgi & Honsteini,

Domini Arnsteri, Sondershusæ, Leutenbergæ, Lohræ &

Clettenbergæ,

Comitis ac Domini nostri Clementissimi

in 2° diem Martii A. 1701. incidenti,

ex celsissimo Ipsius Nomine & Titulo eruta,

humillimè & devotissimè consecrata,

& PROGRAMMATIS Loco

BIBLIOTHECA
PONICKAVIAN

ACTUI ORATORIO GENETHLIACO

Aquilæ naturam, qualitates & in juventutem renovationem
cum applicatione exhibituro,

& in Schola Francohusana dicto die instituendo, premissa,
ad quem

Maximè Venerabiles PATRES CON-

SCRIPTOS, omnesque & singulos Literatos, cujus-

cunque dignitatis ac ordinis sint, Scholæque &

hisce studiis cupientes

submissee, honorificè & amicè invitatur.

M. JOH. BOFFMANN/Schol. Francohus. Rect.

Vetusta DOMUS sChwarzburgensls ex

Voto sLoreat & sUperet!

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

ERFURTI, ex Officina GEORGI HENRICI MÜLLERI.

Ad L. B.

Um Celsissima & Illustrissima Comes ac Domina,
DOMINA AEMILIA JULIANA, pientissima &
Clementissima nostra patriæ Mater ante triennium,
& quod excurrit, sexagesimum ætatis annum, senectutis
januam, ingressa esset, humillimo pietatis officio
impulsus sexaginta Chronosticha encomiastico-voti-
tiva in formâ Inscriptionis Eidem subjectissimè de-
dicavi. Ne verò pientissimæ ac humillimæ observantiæ meæ jam
immemor viverem, cum Celsissimus ac Illustrissimus Comes & Do-
minus, DOMINUS ALBERTUS ANTONIUS, Patriæ Parens noster
pientissimus & clementissimus, eundem ætatis apicem gratiâ ac ope
divina superavit, eodem pietatis humillimæ incentivo incensus se-
xaginta anagrammatismos encomiastico-votivos cum totidem varii
metri epigrammatibus in nupero otio, (ne in otio otiosus viderer,)
post examen vernum concessio ex Ipsius celsissimo Nomine & tum
integro, tum more solito abbreviato, eruere & conscribere susti-
nui. Etsi verò ejusmodi ingeniorum lusus & fœtus variis judiciis &
præjudiciis, dum approbat Hermes & improbat Hermogenes, exponi
non nescio: Sunt tamen non pauci exasciatæ, doctrinæ & illustri au-
toritatis Viri (1.) qui hujus farinæ exercitia ingeniosa non tantum

A 2

appro-

(1.) Præter alios plures allegari meretur celeberrimus Harsdörfferus
in tractatu Gesprächs-Spiele inscripto parte IV. p. m. 163. ubi
sic de anagrammatibus censet: Diese Erfindung des Buchsta-
ben-Wechsels ist allbereits bey denen Hebræern in Gebrauch
gemee

approbant, & illis, quibus officii ratio permittit, & de meliore tute
finxit *præcordia Titan*, maximoperè commendant; Verum & ipsi
egregiis hujus sortis monumentis & documentis, quæ musinantur,
orbi literato se admiratione dignissimos reddunt. Nihil autem mi-
hi in subsellio Literatorum infimo sedenti & intra cuticulam meam
meo continenti lusbis hisce ingenioli mei minus venustis attributum
velim; Sed in magnis voluisse, humillimas pietatis partes explevis-
se mihi sufficiat, cum molâ etiam *falsâ*, si thura desint, litasse Diis
non

gewesen / und nicht der geringste Theil ihrer *Cabbala*: es schärf-
fet solcher das Urtheil / veranlasset zu schönen Gedanken / ver-
mehret allerhand Erfindungen / bringet sonderbahre Liebligkeit
und Nachdruck in den Reimen / und fließen oftmahl seine Er-
innerungen aus so verlegten Buchstaben. *Vid. Giffensium*
Poësis de Anagrammatibus eorumque legibus, nec non Paschasi
artificiosa Poësis, quæ Heripoli A. 1669. prodiit, cap. 48. p. m.
120. & ex hodiernis maximè Reverendi DN. M. CHRISTOPHO-
RI KLESCHII Erfurtensium Ecclesiasticis è primariis, Theologi
exercitatissimi, Poëtae felicissimi & celeberrimi Poëtica palma sub
palma cap. 9. axiom. 3. de Anagrammatismis p. 131. seqq. Ubi va-
ria Anagrammatum exempla partim à se, partim ab aliis, cum pri-
mis illustris omnibus elogis majoris Viri GEORGII CHRI-
STOPHORI PETRI ab Hartensfels, Erfurtensium Æsculapii το-
λυμαγεστάρη & Poëta celebratissimi, allata & allegata non sine
delectatione leguntur. Addimus Anonymi Anagramma superiori
anno in Marcellum Durazzo Episcopum Florentinum, (de quo in-
ter alios nuperos sille pontificie Candidatos vide tractatum
eigentliche Abbildung des jetzigen Conclave nebst denen dar-
innen vermauerten Cardinälen) satis ingeniosè factum;

Marcellus Duratius Episcopus Florentinus.

per anagramma:

Si tu velles, jure sis Papa futurus anno MDCC.
Nuperum Anagramma de NARVA & VARNA quam mirifice
etiam curiosos Animos demulserit, Literatis non ignotum. Una
ratio

nōn ingrātum esse me nōn fugiat. Ut autem sumtuum typicorum
rationem haberem, & ad facultatem me referrem, spatii angustia
consulurus Celsissimum titulum bis integrum in Latio & Germani-
co idioma, & in cæteris usu recepto abbreviatum, variatum tamen,
A 3 exhi-

ratio in admiranda illa 24. literarum alphabetariarum, ut vocant,
quã innumerabiles librorum myriades in tot linguis extant, eadem
in Anagrammatibus ferè occurrit. Huc referri etiam potest, quan-
do unus versus cum primis monosyllabus innumerabili ferè modo
transmutari potest, qualem D. Paulus Rbber A. 1625. in urbem
Halensem Saxonum fecit:

Rex, Dux, Jus, Sal, Far, Pons, Mons, Merx, Pax, ibi Grex, Vox
Nunc sunt.

De quo versu Zeilerus epist. 597. p. m. 708. refert ex Halensium
Chronico, daß solcher Vers 39916800. mahl / und wenn noch 2.
einsylbige Wörter zum Anfange des Pentametri darzu kom-
men / 6227020800. mahl zu verändern sey / also daß wenn von
Anfang der Welt täglich 3000. variationes von 3. Personen ge-
schrieben / dieselbe doch in gemeldten 1625. Jahre damit noch
nicht fertig wären. Sic A. 1619. Henricus Reimarus Luneburg.
versum:

Da, pIe ChrIste, UrbI bona, PaX sIt teMpore nostro,
2150. vicibus variavit, quem inscripsit: Proteus Poëticus, Talis
variatio etiam plus millies in hoc versu procedit:

Rex Regum JESU, jam nos tua gratia servet!

In nostrã etiam vernacula Juris Consultus, Poëta ac alter Ulyses il-
le Vinariensis celeberrimus, DN. JOH. CHRISTOPHORUS Lorber,
Factor & Amicus meus estimatissimus successu felicissimo in hoc
versu

Welt Kehre dich wie du wilt / die trauch ich doch gar nicht!
periculum fecit, quem 1700. vicibus usque ad numerum 1701. præ-
sens seculum incipientem variavit, in cujus præfatione plures me-
minit, qui hujus generis lusibus operam dederunt, simulque errorem
eorum incunabula novi hujus seculi ad annum 1700. referentium
refutat.

exhibui, spe fretus humillimâ, ausa mea non inclementer, nec à B. L. sinistrè acceptum iri. Plurima etiam anagrammata pura, & in impuris unam tantùm literam ex legibus anagrammaticis vel deficiente[m] vel superfluam, vel etiam, licet rarius, in aliam mutatam, & semper adscriptam, observabitur, id quod monuisse haud supervacaneum duxi. Siquid erroris ex improviso fortean admissum fuerit, id festinationi imputetur, oro. Sit ergo primum anagramma ex integro titulo Latino, idque purum:

Illustrissimus & Celsissimus Comes ac Dominus,

D O M I N U S

ALBERTUS ANTONIUS,

Sacri Romani Imperii Quatuor-Vir,
Comes Schyvarzburgi & Honsteini, Dominus Arnstadi,
Sondershusæ, Leutenbergæ, Lohræ,
ac Clettenbergæ, Dominus & Comes longè
optimus & gratiosissimus.

Per anagramma, quoad omnes & singulas literas purum, hi prodeunt Hexametri:

*Gloria Majorum, Numa (2.) ò Nutricius edem
Atquè Scholam justo Zelo, ut Theodosius (3.) ingens,
Conseruans, mortis mors (4.) Dux gregis (5.) Helios (6.)
alter!*

Summus amor nobis, claris & destina Musis:

Splendet

-
- (2.) Numa alter Romanorum Rex à Romulo justitiâ & pietate insignis, qui annum in XII. menses divisit: per antonomasiam hominem sanctum notat & innocentem, Barth. ad Stat. Sylv. p. 118.
- (3.) Theodosius Magnus quàm laudabilissimus Imperator fuerit, testatur Ambrosii Oratio funebris de obitu Theodosii M. Tom. 3. ubi p. 50. hæc de eo refert: Dilexi Virum, qui cum corpore solveretur, magis de statu Ecclesiarum, quàm de suis periculis agebatur, (4.) Mor-

Splendet in aspectu Eusebii sincera sat, orbi

Et scribit: Virtus Heroum in imagine lucet. (7.)

Der Hochgebohrne Graff und Herre/

Herr Albertus Anthonius/

Der vier Graffen des Reichs/

Graff zu Schwarzburg und Hohnstein/ Herre zu Arn-
stat/ Sondershausen/ Leutenberg/ Vohra und Clet-
tenberg/ unser gnädigster Graff und

Herre.

Aus reiner Verwechslung aller und ieder Buchstaben

kömmt dieser Reim-Wunsch:

Laß doch den Geburts-Tag/ Herr/ unsrer theuren Landes-
Kron

Ewig gar beglückt blähn: Herr/ vertreib Angst/ Brand/ Ge-
fahr;

Schaff du ferner Raht und Rath/ Segn Erde/ Chor und Thron:
Setze du zu seinen Jahren/ Herre/ graue Nestors Jahr!

III. Al-

(4.) *Mortis mors i. e. non moreris, quando moreris, tibi mortua mors est. Respicitur beatissimi DN. Ludovici Güntheri Comitis S. & H. Symbolum: Vivit post funera virtus.*

(5.) *Helios alter i. e. Sol. Alluditur ad Symbolum Leonis Thracis Imperatoris: Princeps ut Sol sit. Gr. ἥλιος ab Hebr. לְלִיכָא lucifer. Rad. לָלַח splenduit, hinc Germ. hell.*

(6.) *Dux gregis i. e. Pastor, Virgil. in Cul. v. 174. Sic etiam magistratus vocatur Es. 44, 28.*

(7.) *Ultimi duo Hexametri collineant ad divinationem, quam B. Lutherus de Joachimi II. Electoris Brandenburgici filio Johanne Georgio olim protulit.*

Splendet in aspectu pietas, intrinseca virtus

Scribitur in vultu, gravitas in imagine lucet.

Vid. Cernin, Iconib. Electorum Brandenburg. p. 108.

III.
ALBERTUS ANTONIUS PRIMUS, COMES IN SCHWARZBURG ATQUE IN HONSTEIN.

per anagramma i. in r.

Hem in Nepotibus nostris rogatu Rubinus, (8.) hinc ut aquila renascens (9.) sum.

Amplificatio per jambos quaternarios.

Nostris ego in Nepotibus

Rubinus hem sum lucidus,

Et gemma splendidissima,

Pio rogatu plurium

Ut aquila bene vivida

Ego renascens sum quoque

In dulcibus nepotibus

Dei benigni gratiâ.

IV.

ALBERTUS ANTONIUS COMES à SCHWARZBURG ET HONSTEIN.

per purum anagramma:

Sit Tecum sacrans urnas Heros Zebaoth vultu benigno!
uberior expositio:

Sit Tecum sacrans urnas Heros Zebaoth, qui

Illustret Te oculis semper vultuque benigno,

Ille Tuam quoque post seros annos sacret urnam,

Heroam ast laudem sepeliri fama vetabit.

V.

ALBERTUS ANTONIUS COMES à SCHWARZB. ET HONSTEIN.

ἀναγογγματισμός b. in a.

Natales hic Zenonis (10.) tutus numerosos,

Cura, habeat, vitæ Princeps, Antiquæ dierum!

(Act. 3, 15. Dan. 7, 13.)

VI. AL

(8.) Rubinus vulgò sic dicitur à rubore splendido, alias Carbunculus, à Carbone, & hoc ab Hebr. *רוב* siccus fuit, aruit. Aliàs Pyropus i. e. igneam faciem habens. De hoc gemma Vid. Boethius l. 2. de gemmis C. 8. (9.) de

VI.

ALBERTUS ANTONIUS PRIMUS, COMES IN S. ET HONSTEIN.

per anagramma purum:

Nonne sit Heros tutus nobis cimelium prestans?

Fusior declaratio:

Quis dubitat? *nonne hic sit nobis entheus Heros*Et *tutus*, nos sub cujus tutamine tuti,Et *Cimelium* item cimelia cætera *prestans?*Herorum seruet Deus hoc *Cimelion* ipse!

VII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES S. ET HONSTEINI,

per anagramma purum:

Litemus annosus hic sit, nos ornet beatè!

Explicatio copiosior per jambos quatern.

*Litemus annosus sit, hic**SERVATOR* almus patrie,

Precesque litemus pias,

Ut nos *beatè* & prosperè*Hic ornet*, ut nos hæctenus.

VIII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES IN S. ET HONSTEIN.

per anagramma purum:

Nota: nomen JESUS CHRISTUS lenit, beat nos.

Interpretatio:

Hocce *nota: Nomen Jesus Christus* Patris iram*Lenit* nosque *beat*, patria chara *nota*,Patria chara *nota*, patriæ Pater ut sibi semperApplicet hoc nomen, patria chara *nota*.

B

IX. AL-

(9.) *De Aquila renascente seu se renovante Vid. infra.*(10.) *Zeno stoicorum Princeps, ab Atheniensibus coronâ aurâ & imagine epicâ, teste Cicerone orat. pro Mur. ornatus fuit. Summam felicitatem in virtute posuit. Legicam cum pugno, Rhetoricam cum palmâ comparavit. Annos nonaginta natus, teste Laertio, sine morbo decessit.*

IX.

ALBERTUS ANTONIUS COMES IN S. ET IN HONSTEIN.

per anagramma purum :

*In Consultationibus nostri * mens es entbea.*

Explicatio per jambos senarios :

*In hisce consultationibus, Pater**O patriæ, nostri, piè quas suscipis,**In caterisque semper es mens entbea,**Quâ porrò nobis consulas, ut hætenus!*

X.

ALBERTUS ANTONIUS COMES IN S. ET H.

Anagrammata sequentia sunt pura.

*Ab non tenebrescat uti SOL Musis.**Ἐν ἡγῶσι.*

SOL patriæ & nostris Musis splendens es ubique,

Ex Te in eas radii gratiæ ubique fluunt,

Omnes oremus meritò hinc: *ab splendeat hic SOL;**Et Musis uti Sol non tenebrescat alens!*

XI.

Hominibus salus è Te constanter.

Expositio per Genus Gallyambicum :

*Hominibus & incolis salus maxima PATRIÆ**PATER è Te constanter affluit, gratia Tibi**Constanter ab omnibus: Deus cuncta retribuat!*

XII.

His subsunt à Te solo incrementa.

Interpretatio.

*His subsunt à Te solo incrementa tuaque**Climatibus patriæ prece, solo dante JEHOVA,**Hæc subsunt multos patriæ incrementa per annos.*

XIII.

SION heres substat in Te columnâ.

Explicatio :

En substat, patriæ Pater, in Te stante Columnâ

Sancta

* Vid. Reg. 42, Synt. Gram, Rhen.

Sancta Sion heres Christi regnique beati
Opto diu Sion in Te stet stante Columna!

XIV.

Hic nobis est murus ante nos, alet. (alè, latè)

Declaratio.

Hic PATRIÆ PRINCEPS est murus alienus ante
Nos, nobis alè: (latè,) qui bene nos, & alet,
Ac defenfabit quoque nos à quolibet hoste,
Sic post hunc murum patria tuta manet.

XV.

Et hunc Tu bees instar Salomonis!

Amplificatio.

MAJORES Ejus quondam, Deus alme, beasti;
Sic quoque & Hunc in CHRISTE, bees instar Salomonis
Felicis PATREM PATRIÆ constante salute.

Ab ne sit venis morbosa senectus!

Dilatatio.

Ab sanis ne sit venis, morbosa senectus,
Nec noceant illis ulla pericla precor,
Et quia naturâ morbus gravis ipsa senectus,
Hæc Tibi sit veluti prima juvena fuit!

XVII.

Hunc lauris beant omnes: Is stet!

Enodatio.

Hunc patriæ AUGUSTUM lauris palmisque beant

Ac ornant omnes, pulsantes sidera palmis,

Is stet, & ut perstet felices Nestoris annos!

XVIII.

Habes: est natu conterminus Soli.

Evolutio.

Patriæ: habes talem Patrem, conterminus alto

Qui natu Soli est, nec multum distat ab illo,

Heroas: tot virtutes modo factaque spectes.

B 2

XIX, En

XIX. *En Schola Macrobius annis Tuis!*

Dilucidatio:

Macrobius seu longævus tot diceris annis

*En, PATER ALME, Tuis cuilibet atque Schola,
Dum post tot Tu annos superas & vesceris aurâ,
QUOS in pace DEUS multiplicare velit!*

XX.

Tu infomnes habes noctes liturâ, (liratu.)

Illustratio.

*Liratu atque laboratu vigilique liturâ
In variis scriptis lucubratis tot babes Tu
Infomnes noctes, quas pro constante salute
Consumis, noster clemens Augustus ut alter.*

XXI.

Semo, (11.) Aristobulus (12.) est, hinc annet!

Illuminatio per Jambos Senarios:

*Semo est, Aristobulus & justissimus
Terrestris hic Deus, Paterque patriæ,
Hinc annet ac perennet Iste prosperè!*

XXII.

Abi-Melech noster justus, norans.

Applicatio:

*Abimelech (13.) patriæ noster cum laude vocatur
Justus, at in justos, lege jubente, norans.*

XXIII.

-
- (11.) Semo quasi semi homo. Semones olim dicebantur, qui ex hominibus in Deos relati erant. Communiter penultima corripitur: interdum tamen quibusdam producitur ideo, quod vetustissimi Latinorum non homo hominis, sed hemo, hem õnis dixerint.
- (12.) Aristobulus i. e. optimus Consiliarius. Plures hoc nomen gesserunt. Vid. Lexica.
- (13.) Abimelech i. e. pater regius, Rex Palestinorum in Geraris Tempore difficillimo famis hospes & nutritor Ecclesie mansit. Vid. Genes. cap. XX. seqq.

XXIII.

En Themista (14.) Cultor bis annosus.

Extensio:

*Cultor es Eusebicus ardens en! atque Themista,
Annosus sis bis, mente calente precor,
Rex avium veluti semper renoveris in orbe,
Annosus, vice sic simplice plus quoque eris.*

XXIV.

(Martius hic nos nos beans luceat!

Expolitio:

*Martius hic nos nos ex asse beans sine clade,
Natalisque simul, luceat opto diu!*

XXV.

ALBERTUS ANTHONIUS COMES IN S. ET H.

subari per anagr. purum.

Hò Tu in astris locum habens tenes,

(Eucleatio in genere Phalæc.

MAJORES veluti Tui perennant

ò In astris, quibus & sati: locum sic

Hò Tu, luciferis habens, in astris

Tenes hunc, sine termino tenebis,

(n) XXVI.

Mens Herculis onus habet in inflato.

accommodatio per Jamb. Senar.

In fascibus Tuis onus mens Herculis

Habet. Tua, alma patriæ PARENS, diu

Inflato porrò quæso moli maxima.

XXVII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES IN S. ET H.

In hoc & sequentibus angram. una litera vel deest vel superest.

Jus, tibus ornat clemens bonitas, (c)

B 3.

Explica-

(14.) Themista idem est ac Themis, Themista sapientior, apud Cæsarionem in Pisonem legitur,

Explicatio:

Cum summum sit jus non raro injuria summa,
Jus clemens bonitas ornat & amplificat.
Tusque precum clemens ornat bonitas quoque, tuis hoc
Namque, Deo semper gratus esse solet.
Hæc clemens bonitas Te, clementissime Judex,
Ornat jus & tuis imperiumque Tuum.
XXVIII.

O tutela Themis curis beans nos. (n)

Expositio in genere Phalæc.

O Tutela Themis, tuâ pronocâ

Nos curis que tuis beans benignè

Conservas patriam: maligna contra

Depulsas patriæ PARENTE sedem

Fixam dante tibi, locumque sanctum.

XXIX. In oculis, mente tu nostra habes. (s)

Interpretatio:

In pronis oculis Tu nos clementeque mente, o

Curator noster, nostraque semper habes.

Hem laboriosus & sanctus in te. (n)

Applicatio per Jamb. Senari

Hic ut laboriosus alter Hercules

Hem de tuâ salute curas suscipit

Tuus parens, o patriæ pomcerium,

Et sanctus est in te, precesque suscipit.

XXXI.

Esto incumbens nostra saluti. (hi)

Diductio:

Esto diu incumbens nostra Tu porro saluti

Et multâ cumulet TE ipsa salute SALUS.

XXXII.

Sanctis Heroibus natus, mente leo. (15.) (n) Dila-

(15.) Epigramma Leopoldo M. Imp. olim oblatum & centum aureis re-
muneratum in vulgus notum: Si

Dilatatio:

H T *Mente lea, natus sanctis Heroibus ille est,*
Nil nisi virtutes heroas spirat ubique,
Atque leoninas, etiam quò Insignia tendunt
Stemmatis antiqui, quæ dant monstrantque leones.

XXXIII.

Tu connotas, miserabiles tuens. (h)

H T Amplificatio per Genus Sapphic.

Connotas semper miserabiles Tu,

Ut parens horum misereris ad Te

Supplices qui se modò conferunt, Tu

hocce tueris.

XXXIV.

H T *Hic bis sena lustra tenens.* (m)

Extensio:

H Attrigit hic TUTOR PATRIÆ ætatem bene grandem

Cunctorum ardenti voto precibusque piorum:

Nam *bis sena tenens* hodie nunc *lustra* peregit

Lustra tot his lustris porrò, vovèo, Deus addat!

XXXV.

ALBERTUS ANTONIUS GOMES à S. ET H.

per anagramma (i. in n.)

H T *Octo lustra (16.) habenas sum tenens.*

Exegesis:

Sena bis ætatis sicut nunc lustra gero; sic

Octo lustra favore Dei Regionis habenas

En! hucusque tenens sum; illas & porrò tenebo,

Dante Deo, quicquid tulerit sua sancta Voluntas.

XXXVI.

Si virtute Leo fueris, si Poldus odore,

Sic Leo sic Poldus, tunc Leopoldus eris.

(16.) Lustrum interdum pro quadriennio ex æto, h. l. autem, ut frequentissime, Olympias est, nempe quinquennale spatium. Et sic & in precedente & in hoc anagrammate accipitur. Ut clementissimus noster patriæ Pater d. 2. Martii A. 1641. natus est; ita, fasces d. 26. Sept. A. 1662. capessivit.

XXXVI.

ALBERTUS ANTONIUS COMES à S. ET H.

Per purum anagramma:

Actu labores sustines, hem nota.

Expositio fusior per Jamb. Senar.

Actu labores sustines, quamplurimos

Pro patriæ salute sicut Hercules,

Hoc hem nota probè solum Schvartzburgicum!

XXXVII.

Et scholarum bases stant in Eo. (u)

Explanatio:

Stant in Eo solidè tanquam constante columnâEcce bases omnes Themidis, templi atque *Scholarum*;*Stent in Eo* det Jovadiu: *stet* & hæcè COLUMNNA!

XXXVIII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES IN S. AC H.

Per anagramma, (a. int.)

Nestoris annis hos accumula, bea.

Votum uberius:

Hos patriæ TUTELARES, rogo, *Nestoris annis**Accumula, atque bea* prosperitate DEUS!

XXXIX.

ALBERTUS ANTONIUS COMES à S. ET H.

per anagramma putum:

Sem (17.) es habitacula struens tono.

Explicatio:

Sem velut Isacidum Patriarcha *habitacula* Jovæ

Per successores extruxit ubique per orbem,

In quèis Japheti quoque progenies habitavit:

Vèrus es & *Sem* sic, Jovæ sanctissime Cultor,Laude *tonoque* *struens habitacula* templaque passim.

XL.

(17.) Vid. Genes. cap. IX. 27. *A Semo populi orientales homines sapientissimi Chaldaei, Assyrii, Persæ, Syrii, Armenii, Phœnices, Bactriani ortum trahunt: inter quos populos Ecclesia Dei longo tempore hospitium habuit.*

XL.

ALBERTUS ANTONIUS COMES S. ET H.

per anagramma: (h)

Ut Te Messias lubens coronat!

Expositio:

Messias ut Te ipse lubens, MENS SANCTA, coronat

Tot donis, Tua dum tot pia facta videt,

Namque facit lætum multâ Te prole Parentem,

Ac aliâ multâ prosperitate beat.

XLI.

Contristatus es, habe solamen. (a in u.)

Expositio:

Si es contristatus, solamen habe, cape dulce

Ex nostro patriæ PATRE, qui nunquam finet ullos

Tristes, ut quondam Titus quoque fecit, abire.

XLII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES S. ET H.

per anagramma purum:

Heus consecrâstis bona multa.

Explanatio:

*Heus, Numen patriæ, & vos cætera Numina nostræ,**Mente bonâ patriæ consecrâstis bona multa,**Pro quibus æternum vobis sit gratia multa.*

XLIII.

Est homo sicut Abraham lucens. (m)

Applicatio:

*Est homo, ceu lucens clarusque Abraham fuit olim,**Hic PATRIÆ TUTOR, qui pietate micat,**Exprimit ac alios sanctos mores Abrahami,**Ut meritò lucens audiat hic Abraham.*

XLIV.

ALBERTUS ANTONIUS COMES,

per anagramma purum:

Hem in te cubo, Salus nostra.

C

Appli-

Applicatio ad Jesum:

*Una salus nostra hem, JESU mi, in te cubo solo
In te, Christe, cubans suaviter ille cubat.*

XLV.

Ab multos annos sic beetur!

Votum prolixius:

Ab multos annos posthac sic porrò beetur

Noster AMOR PATRIÆ, ut Jova beavit Eum,

XLVI.

Annabo scelerum ut hostis.

Uberior expositio:

*Annabo scelerum constans & ut hostis & ultor,
Dante Deo, nam prolongare solet Deus illis,
Vitam annare jubens, vetiti qui criminis hostes,
Obice qui posito grasfiantia crimina tollunt,*

XLVII.

Honorat Jesum sat lubens. (e)

Interpretatio:

Ut PATRI PATRIÆ Jesu nil dulcius extat

In toto mundo, cujus amore flagrat;

Sic Jesum sat & Ille lubens ardentem honorat,

Hinc rursus variè Jesus honorat Eum,

XLVIII.

Christus Emanuel nos beat. (o in e)

Applicatio.

Emanuel Christus nos credentes beat omnes,

Ergò & credentem me beat Emanuel,

XLIX.

Sustento in urbe scholam. (a)

Certa Scholæ patriæ sunt fundamenta salutis,

Hinc sustento meam semper in urbe scholam.

L.

ALBERT - ANTHONIUS COMES.

per anagramma puram:

Thure sancto libas omne.

Inter

Interpretatio.

*Thure precum sancto, quicquid conaris, id omne
Libus; quid mirum quod bene cedat opus?*

LI.

ALBERT - ANTONIUS COMES

per purum anagr.

Cato liberans nos metu.

Explanatio per Sapphic.

Es Cato noster sapiens, metu nos

Liberans, certam facis inde nobis

Spem, Tuo scepro patriæ salutem

porrò futuram.

LII.

ALBERTUS ANTONIUS COMES.

Hoc Anagramma cum sequentibus est purum:

Umbra Tuâ nos tenes, colis.

Dilucidatio:

Umbra Tuâ nos gratiæ

Tenes, colis suavissimè,

O TUTGR optatissime.

LIII.

O meus labor sanctus in te.

Illustratio:

O meus ecce labor sanctus nec inutilis in Te est,

Quem mea prompta manus non sine mole subit.

LIV.

En lubens struo sancta, iò!

Copiosior expositio:

En Jovâ solo stimulante lubens struo sancta

Passim templa, Dei quo celebretur honos;

Quod mihi sancta TRIAS mentem inspiraverit istam,

Gratulor ipse mihi clamoque letus iò!

LV.

Insones multò curas: bea.

C 2

Expo.

Expositio:

Infantes veluti multè curas & eosdem
Defendis, si quis lædere tentet eos;
Sic illos patrocinio, PATER OPTIME, porrè
Pro bonitate Tuâ, quod facis, usque bea.

LVI.

Natalis cum re bonus esto.

Interpretatio:

Natalis cum re bonus esto: precatur ubique
Subditus in patriâ bonus unusquisque, bonoque
Natali cum re, patriam bona cuncta sequentur.

LVII.

Arbos es onusta clientum.

Ἐξήγησις:

Oj excelsè! PARENS, *arbos es onusta clientum*
Fructibus, ut sub quâ commoda plurima habent;
Tu præbes umbram, præbes fructusque benignos,
O felix sub Te hæc poma benigna ferens!

LVIII.

Alit nos omnes curis beat. (u in i)

Illustratio:

NUTRITOR PATRIÆ nutrit nos ac alit omnes,
Et sanctis curis nos fovet atque beat.

LIX.

ALBERTUS ANTONIUS COMES

per anagr. purum:

Curas tutans bello Sionem.

Exegetis:

Plurima dum nostram circumdant bella Sionem,
Non ea postponis, sed *curas*, optime Tutor,
In bello hoc *tutans* prece consiliisque *Sionem*.

LX.

ALBERTUS ANTHONIUS COMES,

per anagramma purum:

EN! ALTO, OMNIBUS CHARUS EST.

Alludl.

Alluditur ad prius nomen ALBERT q. d. *omnibus charus*
allen Verby / & Symbolum :
AMICUS DEI , INIMICUS MUNDI. (ex Jac. IV. 4.)

Prolixior interpretatio,
In qua *nomen* ab initio, *Anagramma* in medio &
Symbolum in fine legitur.

ALBERTI ANTHONII laudEs , dulcissima MusA
Latâ voce canam , nomeNque ad sidera tollaM:
Barbiton ergo mihi trade Ac succurre canentI.
En charus reverâ ALbert Anton Comes est hIC
Rectori supremo AlTo percharus JESU,
Terrigenis charusque est Omnibus ; ast maledictS
Vel pravis est exOsus, quondam ut quoq; DaviD,
Semper Amicus enim Mundi est inimicus JOVAE.
Alterum at inspicias si Nomen ; & omen habeI
Nemo non spectat vIrtutum flore perennI
Tergeminis & laudiBus ornat nobile NomeN
Hoc Chloris Famâque Volantis buccina , totI
Orbi laudatur VirtuS hæc florida , metaM
Nullam permittens , hoC floris odore valentI
Illecti sunt multi Homines fragranti & odore hoC
Ubertim vario cumuAvit patria fructU
Sit florens A - l - b - e - R: Anthon sit & undique florens
Cum reliquis FLORIS Voveo florescat in avuM
Omnes immunes quovS sint undique casU.
Musa florebunt patriæ si Numina Numen
Ex votis fervet. VoiS addatur & istuD:
Sit florens AlberT-Anton , sit faustus in omni.

Cubus epigrammatico. votivus.

Utere	SOL patriæ!	Natali	Lumine	Semper
SOL patriæ!	Numen	Te magno	servet	amore
Natali	Te magno	servet	amore	benignus
Lumine	Servet	amore	benignus	Te Deus hocce
Semper	amore	benignus	Te Deus hocce	secundet.

Aliud epigramma votivum.

*Attingas aquile etates & secula canæ
Viribus integris oro precorque DEUM.*

Hoc votum alludit ad Philes, Poetæ Græci, votum, quod, cum de aquile natura discessisset, ad Imperat. Michaellem cap. 1. extr. subnectebat:

Τὸ τὰ σὺ, βασιλεῦ, τὸν πολὺν ζῶντις βίον
Ἀεὶ νεεργῶν καὶ κρατῆων τὴν φύσιν.

*Ut exigas, Rex, hujus oro secula
Semper virefcens integris viribus.*

Sed cum ad aquilæ vivacitatem & in Anagram, 3, 16. & 23. allu-
sum fuerit, missis sententiarum divortiis in ipsis oratiunculis recen-
sendis breviter hic in discentium gratiam monendum duxi, quidnam
per *aquila renovationis in juventutem* intelligatur, cujus Psalmus CIII.
v. 5. disertè meminit, in quem locum B. D. Geierus perspicacissi-
mus, seu rectius Theologorum nostratium *Aquila sagacissima Com-
mentar.* in Psalmos hæc subjicit: *Simplicissimum est, Aquila compa-
rationem adhiberi ob stables ejusdem etiam in senio vires, adeo ut ad
ultimam usque etatem eundem retinere dicatur vigorem, ut non prius
confecta sit valetudine, quàm ipsa fame intereat: vel ut oppetat non
senio, nec ægritudine, sed fame, quod Aristoteles l. 9. c. 32. & Plin. l. 10.
c. 3. fieri dicunt, quia rostrum illi ita succrescit, ut cibum ipso capere
nequeat ulterius. Adeoque non tam ratione innovationis, (quan-
quam & hæc in plumarum dejectione, renascentibus novis, conspicua,
admitti omnino possit, sicut & in alitibus aliis,) quàm ratione vigoris
in aquila semper constantis instituitur hic comparatio.* Conf. Es. 40, 31.
Jos. 14, 11. Ps. 92, 14. Unde & Vossius lib. 3. dol. c. 76. ita exponit:

Recu-

Recuperabis vires sic, ut aquila referas juventutem. De aquila senectute i. e. crudâ & viridi Vid. Terent. Heaut. act. 3. sc. 2. v. 10. it. Erasmi. Chil. 1. cent. 9. ad ag. 56. Vid. Franz. Hist. anim. part. 11. c. 1. p. m. 320. seqq. Porro notetur quod *Aquila* in priscâ Ecclesiâ regenerationis symbolum gesserit. De exemplis senum, & virorum & foeminarum, mirabilius rejuvenescendum Vid. Sandæus theol. Symb. p. 308. seqq. & Delrio T. 2. mag. quæst. 23. Sed de Aquilæ natura ejusque qualitatibus & applicatione quidam scholæ nostræ alumni sine ordine locati ab aquilinis virtutibus cum primis quoad pietatem, dum Solem justitiæ unicè respiciunt, & quoad alacritatem in studiis apprime commendabiles, plura dicere tentabunt, ut sunt: Joh. Frideric. Schreiber Roscavio-Marchicus, prologi vices subiturus.

Johannes Brauer Alstetensis, Aquilæ naturam & qualitates explicabit.

Bernhardus Schmid Vogtensis ad Magistratum has qualitates in primis quoad pietatem, sagacitatem, celeritatem & defensionis firmitatem, applicabit.

Georg. Caspar Ziegenbein Francohusanus, hæc omnia in specie ad clementissimum nostrum patriæ PATREM cum votis annexis accomodabit.

Nicolaus Heinricus Breiting Kelbranus, varias de aquilæ in juventutem renovatione sententias recensurus veram adjunget & cum votis etiam ad Celsissimum patriæ PATREM applicabit.

Fridericus Elias Zuebart Francohusanus, brevi orationucula laudatissimum patriæ PATREM cum SOLE verno comparabit germanicâ, orationucula Natalem hunc gratulabitur.

Johannes Augustus Hancfel Francohus. Natalem VI. in 15. Febr. incidentem Illustrissimi & Celsissimi Comitis ac Domini DN. WILHELMI LUDOVICI &c. postliminè recolet, eundemque cum primo Veris flosculo *Viola purpurea* componet.

Nicolaus Antonius Hüpfer Francohusanus, extraordinariè Serenissimo ac Potentissimo Regi Sueciæ CAROLO XII. de victoria à Moscovitis gloriosissimè reportatâ adimitat. Orat. Cic. pro Marcello exercitii gratiâ gratulabitur.

Chri-

14h 970 21
Christian Gottfried Rose Aistetenſis Epilogum conſueto more
aget, & ſic oda gratulatoria ſinem imponet, ut hinc ex laudato
Symbolo: *Amicus Dei inimicus Mundi*, compoſitus Actum auſpica-
bitur.

O conſcriptorum PATRUM veneranda CO-
RONA,

Virtutum flores quam mirè & ſuaviter ornant,
TE ruruſus precibus noſ compellamus, ut hortum
Huncce ſchole ſolito dignè ſubire favore,
Et flores juvenum quodam auſcultare benignè,
Qui patriæ FLORES ſine floribus, attamen auſu
Devoto, gratabuntur ^{floribus} in orbem
De reo, tu: votis noſtris & oſ jungite veſtra,
Id Vos facturos promitè, ſpes noſ fovet alma,
Obſequii flores contra promittimus omnes.
Interea flore atque fave, veneranda CORONA.
Scribebam Marti cum diluxere Calendæ,
Anno; paſſi ſancta trilas & proſpera Donet!

Pon Wei 920, Qu

ULB Halle

3

003 125 769

Q.K 128, II.

L. D. B. V.

SEXAGINTA ANAGRAMMATA ENCOMIASTICO - VOTIVA
cum totidem varii metri Epigrammatibus

SEXAGESIMO ÆTATIS ANNO ET NATALI LXI.
CELISSIMI ET ILLUSTRISSIMI COMITIS AC DOMINI,

DOMINI

ALBERTI ANTONII,

S. R. Imperii Quatuor-Viri,

Comitis Schwarzburgi & Honsteini,

Domini Arnsteti, Sondershusæ, Leutenbergæ, Lohræ &
Clettenbergæ,

Comitis ac Domini nostri Clementissimi

in $\frac{2}{3}$. diem Martii A. 1701. incidenti,

ex celsissimo Ipsius Nomine & Titulo eruta,
humillimè & devotissimè consecrata,

& PROGRAMMATICIS Loco

ACTUI ORATORIO GENETHLIACO

Aquilæ naturam, qualitates & in juventutem renovationem
cum applicatione exhibituro,

& in Schola Francohusana dicto die instituendo, præmissa,
ad quem

Maximè Venerabiles PATRES CON-

SCRIPTOS, omnesque & singulos Literatos, cujus-
cunque dignitatis ac ordinis sint, Scholæque &
hiscæ studiis cupientes

submissè, honorificè & amicè invitæ

M. JOH. WOFFMANN/Schol. Francohus. Rect.

Vetusta DoMUS sChWarzbUrgensls ex
Voto fLOreat & sUperet!

ERFURTI, ex Officina GEORGI HENRICI MÜLLERI.

Wh
930

BIBLIOTHECA
PONICKAVIAN

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE (SAALE)

Inches
Centimetres
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
Farbkarte #13
B.I.G.

